

Radošās personas un profesionālās radošās organizācijas

Publicēts: 13.11.2020.

1. Jaunais likums, tā mērķis un tvērums

2018.gada 1.janvārī spēkā stājās [Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likums](#).

Likuma mērķis ir veicināt profesionālās mākslinieciskās un zinātniskās jaunrades attīstību un nostiprināšanu, nosakot radošo personu un profesionālo radošo organizāciju statusu un atbalsta pasākumus.

Likums attiecas uz profesionālo māksliniecisko jaunradi šādās radošajās jomās:

arhitektūra;

dizains;

teātris;

mūzika;

vizuālā māksla;

deja;

literatūra;

kinematogrāfija;

zinātniskā jaunrade attiecīgajās radošajās jomās.

2. Radošās personas statuss

Par radošo personu ir atzīstama fiziskā persona – autors vai izpildītājs [Autortiesību likuma](#) izpratnē –, ja:

tā ir profesionālās radošās organizācijas biedrs;

tā rada vai savā izpildījumā interpretē mākslas darbus radošajās jomās;

tās radītie darbi vai izpildījumi vismaz triju gadu laikā pirms radošās personas statusa iegūšanas ir publiskoti [Autortiesību likuma](#) izpratnē;

šī persona ar savu radošo darbību dod ieguldījumu profesionālās mākslas un kultūras attīstībā un to apliecina attiecīgā profesionālā radošā organizācija šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Ja fiziskā persona – autors vai izpildītājs – nav nevienas profesionālās radošās organizācijas biedrs, radošās personas statusa iegūšanai tā [var vērsties Latvijas Radošo savienību padomē](#), kurai Kultūras ministrija ir deleģējusi valsts pārvaldes uzdevumu izvērtēt šādu personu atbilstību radošās personas statusam.

3. Profesionālās radošās organizācijas statuss, tā iegūšana un reģistrācija

Profesionālā radošā organizācija ir biedrība, kas reģistrēta profesionālo radošo organizāciju reģistrā un:

tajā pēc profesionālās mākslinieciskās jaunrades principa brīvprātīgi apvienojušās ne mazāk kā 50 fiziskās personas;

tās darbības mērķis ir veicināt noteiktas radošās jomas un Latvijas garīgās un materiālās kultūras attīstību, kā arī sekmēt sabiedrības kultūras vajadzību apmierināšanu un attiecīgajā radošajā jomā strādājošo personu radošo darbību un mākslas darbu izplatīšanu.

Profesionālās radošās organizācijas statusa iegūšanai un reģistrēšanai profesionālo radošo organizāciju reģistrā biedrība Kultūras ministrijā iesniedz šādus dokumentus:

iesniegumu (brīvā formā);

biedru sarakstu;

darbības plānu (turpmākajiem trīs kalendāra gadiem) (īss iesākto un plānoto projektu, pasākumu un citu aktivitāšu apraksts).

Kultūras ministrija noteiktā kārtībā (pielikumā) izvērtē biedrības reģistrācijas pieteikuma atbilstību likuma prasībām un viena mēneša laikā no reģistrācijas pieteikuma saņemšanas dienas pieņem lēmumu par profesionālās radošās organizācijas statusa noteikšanu un ieraksta izdarīšanu reģistrā vai atteikumu reģistrēt biedrību reģistrā.

 [Profesionālo radošo organizāciju reģistrācijas kārtība](#)

Saskaņā ar likuma pārejas noteikumiem profesionālās radošās organizācijas, kuras līdz likuma spēkā stāšanās dienai ir reģistrējušās Kultūras ministrijā, līdz 2018.gada 1.septembrim reģistrējas Kultūras ministrijā saskaņā ar jaunā likuma prasībām. Kultūras ministrija līdz 2018.gada 31.decembrim izslēdz no profesionālo radošo organizāciju reģistra tās organizācijas, kuras neatbilst likuma prasībām.

4. Atbalsts radošajām personām

Radošo personu atbalsta pasākumu programma ir pasākumu kopums, kas veicami, lai sniegtu atbalstu radošajām personām likumā noteiktajā kārtībā, izmantojot valsts budžeta likumā kārtējam gadam Valsts kultūrkapitāla fondam paredzēto finansējumu.

[Valsts kultūrkapitāla fonds](#) radošo personu atbalsta pasākumu programmu īsteno sadarbībā ar [Latvijas Radošo savienību padomi](#).

5. Profesionālo radošo organizāciju reģistrs

 [Kultūras ministrijas reģistrētās profesionālās radošās organizācijas \(aktualizēts 28.07.2020.\)](#)

Kultūras ministrija, pamatojoties uz Radošo personu statusa un profesionālo radošo organizāciju likuma pārejas noteikumu 2.punktu, ar 2019.gada 1.janvāri ir anulējusi profesionālās radošās organizācijas statusu un izslēgusi no profesionālo radošo organizāciju reģistra [šādas profesionālās radošās organizācijas](#).

<https://www.km.gov.lv/lv/radosas-personas-un-profesionalas-radosas-organizacijas>